

علامه طباطبایی: یاد ندارم شب‌های رمضان را خوابیده باشم

مرحوم علامه طباطبایی(ره) در درس تفسیرشان فرموده بودند که من در طول عمرم تا به حال به یاد ندارم که شب‌های ماه رمضان را خوابیده باشم. نقل است علامه هنگام افطار پیاده به حرم حضرت معصومه(س) می‌شد سپس به خانه می‌رفت و افطار می‌کرد.

مرحوم علامه طباطبایی(ره) در درس تفسیرشان فرموده بودند که من در طول عمرم تا به حال به یاد ندارم که شب‌های ماه رمضان را خوابیده باشم. نقل است علامه هنگام افطار پیاده به حرم حضرت معصومه(س) می‌شد سپس به خانه می‌رفت و افطار می‌کرد. خبرگزاری فارس: علامه طباطبایی: یاد ندارم شب‌های رمضان را خوابیده باشم به گزارش خبرنگار آیین و اندیشه خبرگزاری فارس، علامه طباطبایی (رحمة الله علیه) ماه مبارک رمضان تا صبح بیدار بودند؛ مقید بودند دعای سحر را با افراد خانواده بخوانند و پیش از ماه رمضان از همسایه‌ها اجازه می‌گرفتند که اگر برای سحر خواب ماندند آنها را بیدار کنند.

ایشان در درس تفسیرشان فرموده بود که من در طول عمرم تا به حال به یاد ندارم که شب‌های ماه رمضان را خوابیده باشم.

علامه حسن زاده آملی می‌نویسد: وقتی به حضور شریف علامه طباطبایی (ره) تشریف حاصل کرده بودم و عرض حاجت نمودم، ایشان فرمود: #171& اقا دعای سحر حضرت امام باقر(ع) را فراموش مکن که در آن جمال و جلال و عظمت و نور و رحمت و علم و شرف است و حرفی از حور و غلمان نیست. اگر بهشت شیرین است، بهشت آفرین شیرین‌تر است».

یکی از فضلا می‌گفت، به مرحوم آیت‌الله شهید مطهری عرض کردم که شما فوق‌العاده از علامه طباطبایی تجلیل می‌کنید. تعبیر #171& «روحه فداه» را درباره ایشان به کار می‌برید، این همه تجلیل به خاطر چیست؟

ایشان فرمود: من فیلسوف و عارف، بسیار دیده‌ام و احترام مخصوص من به ایشان، نه به خاطر این است که او یک فیلسوف است، بلکه به این جهت است که او عاشق و دل‌باخته اهل بیت (ع) است.

علامه روزه‌اش را با بوسه بر ضریح حضرت معصومه افطار می‌کرد

علامه طباطبایی قدس سره در ماه رمضان، روزه خود را با بوسه بر ضریح مقدس حضرت معصومه (س) افطار می‌کرد. ابتدا پیاده به حرم مطهر مشرف می‌شد و ضریح مقدس را می‌بوسید. سپس به خانه می‌رفت و غذا می‌خورد. ایشان شب‌های ماه مبارک در جاهایی که مجالس روضه بود شرکت می‌کرد و گاهی با تمام وجود گریه می‌کرد به طوری که بدنش می‌لرزید.

علامه طباطبایی شب‌های رمضان مطالعه و دعا می‌کرد

علامه طباطبایی در مراتب عرفان و سیر و سلوک معنوی مراحل را پیموده بود. اهل ذکر و مناجات بود. در بین راه که او را می‌دیدند غالباً ذکر خدا را بر لب داشت. شاگردانشان نقل می‌کنند که در جلساتی که در محضر ایشان بودند، وقتی جلسه به سکوت می‌کشید، دیده می‌شد که لب‌های استاد به ذکر خدا حرکت می‌کرد. به نوافل مقید بود و حتی گاهی دیده می‌شد که در بین راه مشغول خواندن نمازهای نافله است.

شب‌های ماه رمضان تا صبح بیدار بود، مقداری مطالعه می‌کرد و بقیه را به دعا و قرائت قرآن و نماز و اذکار مشغول بود. در قم هفته‌ای حداقل یک بار به حرم حضرت معصومه (س) مشرف می‌شد و یا در ایام تابستان غالباً به زیارت حضرت رضا (ع) می‌شتافت. شب‌ها به حرم مطهر مشرف می‌شد و در بالای سر می‌نشست و با حال خضوع به زیارت و دعا می‌پرداخت.

فائده روزه تقواست

علامه در تفسیر سه آیه 183 تا 185 سوره بقره #171&: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ»، #171&: أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ...» و #171&: شَهْرَ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ...»

در #171& «الميزان» مطرح کرده که این سه آیه با یکدیگر نازل شده و منظور همان شهر رمضان است. ایشان در بیان فایده روزه و

اینکه نفع آن عاید خود انسان می‌شود می‌گوید: روزه اطاعتی است که فایده‌اش به خود انسان باز می‌گردد، فائده روزه تقوا است و آن خود سودی است که عاید خود انسان می‌شود و فائده داشتن تقوا مطلبی است که احدی در آن شک ندارد، چون هر انسانی به فطرت خود این معنا را درک می‌کند که اگر بخواهد به عالم طهارت و رفعت متصل شود و به مقام بلند کمال و روحانیت ارتقاء یابد، اولین چیزی که لازم است بدان ملتزم شود این است که از افسار گسیختگی خود جلوگیری کند، و بدون هیچ قید و شرطی سرگرم لذت‌های جسمی و شهوات بدنی نباشد، و خود را بزرگتر از آن بداند که زندگی مادی را هدف بیندارد و سخن کوتاه آنکه از هر چیزی که او را از پروردگار تبارک و تعالی مشغول سازد بپرهیزد.

به تعبیر ایشان، تقوا تنها از راه روزه و خودداری از شهوات بدست می‌آید، و نزدیک‌ترین راه و مؤثرترین رژیم معنوی و عمومی‌ترین آن بطوریکه همه مردم در همه اعصار بتوانند از آن بهره‌مند شوند و نیز هم اهل آخرت از آن رژیم سود ببرد، عبارت است از خودداری از شهوتی که همه مردم در همه اعصار مبتلای بدانند و این ورزش را تمرین نمایند، به تدریج نیروی خویشنداری از گناهان در آنان قوت می‌گیرد و به تدریج بر اراده خود مسلط می‌شوند، آن وقت در برابر هر گناهی عنان اختیار از کف نمی‌دهند، و نیز در تقرب به خدای سبحان دچار سستی نمی‌گردند، چون پر واضح است کسی که خدا را در دعوتش به اجتناب از خوردن و نوشیدن که امری مباح است اجابت می‌کند، قهرا در اجابت دعوت به اجتناب از گناهان و نافرمانی‌ها شنواتر و مطیع‌تر خواهد بود.

بنابراین به نظر علامه طباطبایی در تفسیر المیزان، روزه در اسلام معامله و مبادله نیست، برای اینکه خدای عزوجل بزرگتر از آن است که در حقش فقر و احتیاج و یا تأثر و اذیت تصور شود و خدای سبحان بری از هر نقص است، پس هر اثر خوبی که عبادت‌ها داشته باشد، حال هر عبادتی که باشد تنها عاید خود عبد می‌شود، نه خدای تعالی و تقدس، همچنانکه اثر سوء گناهان نیز هر چه باشد به خود بندگان برمی‌گردد.